Prosjektnavn: KNUT SIGVE FRA FOLKESTAD

Prosjektet utføres av: SANT & USANT DOKUMENTARFILM

Prosjektnummer: 2008/1/0428

Søkerorganisasjon: NORSK FORBUND FOR UTVIKLINGSHEMMEDE

Virksomhetsområde: FOREBYGGING

FORORD

Denne rapporten er utarbeidet som sluttrapportering for bruk av midler mottatt fra Extrastiftelsen. Prosjektet ”Knut Sigve fra Folkestad” er en dokumentarfilm på 52 minutter som har vært produsert fra 2009-2010. Filmen har blitt til ved samarbeid med Norsk Filminstitutt, TV2, NFU Norge, Extrastiftelsen og Sant & usant. Filmen har hatt nasjonal distribusjon med visning på TV2 der den var den mest viste filmen høsten 2010 med 300 000 seere. Og den har levd et liv videre på nettforum og blogger etter dette. Filmen hadde sin premiere på filmteateret i Volda i Oktober 2010. Den har vært vist på Bergen Internasjonale filmfestival og skal vises på Eurodok festivalen i Oslo i Mars. Filmen har også hatt visning for Helseforetaket på Sunnmøre ved Solveig Glærum som mener det er en viktig film for både helsearbeidere, pasienter og pårørende innen habilitering.

Oslo, Januar 2011

For prosjektleder Tone Grøttjord (i permisjon)

Anita Rehoff Larsen

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

Prosjektet er støttet av Helse og Rehabilitering med Extra-midler

SAMMENDRAG

Prosjektet ble startet etter at regissør Gunhild Asting kom til oss med en henvendelse om å lage en film om Knut Sigve og Gudveig som hun hadde . kjent i flere år, helt siden hun jobbet med dokumentarfilmen Ìt´s hard to be a rock´n roller`. Gunhild ble grepet av det sterke mor og sønn forholdet mellom Knut Sigve og Gudveig, men forsto også at det lå tydelige utfordringer der for dem. Knut Sigve har en utviklingshemming og har bodd hjemme hos mor hele livet. I en tid da det var vanlig å sette bort barn som var annerledes, valgte Gudveig å beholde Knut Sigve hjemme. Hun har gjort sitt beste for at Knut Sigve skulle bli mest mulig selvstendig og det har vært viktig for henne at han ikke skulle føle seg annerledes enn andre. Men etterhvert føltes fremtiden usikker. Gudveig bekymret seg mer og mer for at hun begynte å bli gammel, og hvordan det skulle gå for Knut Sigve når de ikke lengre kunne bo hjemme i huset sitt. Det ble derfor stadig tydeligere at filmen ville handle om hvordan det er å flytte hjemmefra og ikke minst den løsrivelsesprosessen mellom Knut Sigves og Gudveig som fant sted som følge av dette. Målsetningen med filmen er å fortelle en varm og nær historie om Knut Sigve som et helt menneske, med drømmer, lengsler og stort hjerte ønsker han å hjelpe bygda si. Gjennom filmen har vi ønsket å bidra til å bryte fordommer overfor personer med utviklingshemning og bidra til å skape en debatt for hvordan man kan skape best mulige levekår, også for denne gruppen mennesker.

Filmteamet fulgte Knut Sigve og Gudveig gjennom deres hverdag med gleder og utfordringer over en periode på 3 år. Filmen har resultert i en 50 minutters lang dokumenarfilm og haddepremiere på Volda filmteater i oktober 2010. Den har blitt vist på TV2 og blitt omtalt i en rekke medier og har fått gode anmeldelser. Vi håper og tror at filmen i tiden fremover til kunne inspirere til debatt knyttet til livssituasjonen for mennesker med utviklingshemning

Prosjektet har vært finansiert med støtte fra Norsk Filminstitutt, Extra-midler fra Extrastiftelsen Helse og Rehabilitering i samarbeid med NFU Norge, TV2 og Sant & Usant.

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

Kap. 1 Bakgrunn for prosjektet/målsetting

Kap. 2 Prosjektgjennomføring/metode

Kap. 3 Resultater og resultatvurdering

Kap 4. Oppsummering/konklusjon/videre planer

Vedlegg:

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

Prosjektet er støttet av Helse og Rehabilitering med Extra-midler

KAPITTEL 1- BAKGRUNN FOR PROSJEKTET/MÅLSETTING

Dokumentarfilm i sjangeren miljøskildring/portrett, (ca.50 minutter). En varm og nær historie om to sterke mennesker og deres kjærlighet til hverandre og bygda de bor i. Knut Sigve (53) har en utviklingshemming og lever et rikt liv sammen med moren (76). Men fremtiden føles usikker. Hva vil skje med Knut Sigve når moren blir borte?

Regissør Gunhild Asting sier *"Knut Sigve og Gudveig er nok de to best verdiforankrete vennene jeg har. Jeg kan ikke tenke meg noen som passer bedre som hovedpersoner i en film som skal skildre verdiene som ligger i et lite lokalsamfunn".*

Denne tanken er viktig for filmen. Det er ikke først og fremst en film om mennesker med utviklingshemming. Det er en film der hovedpersonen Knut Sigve, som har en utviklingshemming, er hovedpersonen. Filmen ønsker å fokusere på Knut Sigve som et helt menneske med tanker, drømmer og sorger som vi alle kan kjenne oss igjen i.

Knut Sigve har bodd hjemme hos moren sin hele livet og har utviklet seg til å bli en selvstendig og selvsikker mann. Dette kommer veldig tydelig frem i hans liv og i alle hans prosjekter (korps, dans, jobb, lodd-salg osv) og i hans møte med andre bygdinger.

Mor og sønn har en unik kjærlighet for hverandre og bygda de bor i, men fremtiden føles usikker. Gudveig bekymrer seg mer og mer for at hun begynner å bli gammel, og hvordan det skal gå for Knut Sigve når de ikke lengre kan bo hjemme i huset sitt. Mens Knut Sigve bekymrer seg mer for de store forandringene han ser i bygda si.

Dette er en film om hvor vanskelig det kan være, når den verden du kjenner og er glad i, sakte men sikkert blir borte og man forstår at etter hvert vil ingenting være som det var.

Vi ønsket på den måten å lage en film som kan være en døråpner som kan sette i gang samtaler mellom familier med utviklingshemmede barn og omgivelsene deres. Mange er redde for å snakke med foreldre om deres utviklingshemmede barn. Redde for å spørre om de gale tingene. Vi håper at denne filmen kan være med på å gjøre dette lettere.

På den andre siden ønsker vi å bryte ned fordommer som eksisterer i samfunnet vårt.

"Psykisk utviklingshemmet" og "Gammel" er i media ofte sekkebetegnelser og blir betegnet som utgiftsposter og ofre. Vi mener det er viktig at utviklingshemmede får være hovedpersoner i filmer, slik de er i sine egne liv, for at hele mennesket blir vist. Ved at seerne blir kjent med ressurssterke

enkeltmennesker som Gudveig og Knut Sigve, håper vi det kan bidra til at flere vil bryte ned noen fordommer.

Vi tror filmen vil skape mye gjenkjennelse. Tross ulike ytre forutsetninger, er utfordringer, gleder og sorger svært ofte like. Ved å få dette tydelig frem mener vi at filmen har en forbyggende effekt.

På den måten mener vi at filmen vil gi et unikt perspektiv på livet for mennesker som har ulike funksjonshemminger i Norge *og* være en viktig bidragsyter i forhold til deres stilling i det norske samfunnet i dag.

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

Prosjektet er støttet av Helse og Rehabilitering med Extra-midler

KAPITTEL 2- PROSJEKTGJENNOMFØRING/METODE

Den praktiske gjennomføringen gikk etter fremdriftsplan og kunstnerriske planer. Filmen ble til slik som regissøren ønsket seg og samarbeidet med andre instanser gikk veldig fint. Vi hadde god kontakt med alle involverte i selve filmen og organisasjoner som "Merkesteinene" som er korpset Knut Sigve er en del av, Omsorgssenteret i Volda, Fjordsyn i Volda, og Severinhaugen, boliger for mennesker med utviklingshemminger.

Det som var de største forandringene for prosjektet var at vi så oss nødt til å gjøre forandringer i henhold til budsjettet, med en økning i forhold til opprinnelige budsjett. Dette fordi vi så at filmen kom til å strekke seg over en lengre periode enn det som først var tenkt. Den prosessen som Knut Sigve og moren skulle gjennom med flyttingen ble forskjøvet på og det var derfor viktig for filmen at vi ventet med å sluttstille filmen til vi fikk den siste avgjørende flytteprosessen som er med å gjøre slutten på filmen; at Knut Sigve får flyttet til en plass som han kan like, der han får venner og moren kan se at sønnen har fått en fin plass og bo på. Dette var viktig og en av målsettingene til hele prosjektet der vi ønsket en positiv slutt for Knut Sigve. Vi ønsket med denne slutten og vise det positive med en slik flytteprosess, selv om det i begynnelsen ikke føltes så bra for Knut Sigve. Dette kan være med å skape positive ringvirkninger for andre familier som ser filmen og kan hjelpe de til å ta en avgjørelse i forhold til en lignende situasjon som de opplever.

1. November 2010 etter ferdigstilling av selve filmen ´Knut Sigve fra Folkestad gikk prosjektleder fra Sant & Usant, Tone Grøttjord ut i permisjon. Vikarierende prosjektleder Anita Rehoff Larsen har dermed sluttført arbeidet med rapporteringer og regnskap for prosjektet og vil jobbe med de videre planene for prosjektet.

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

Prosjektet er støttet av Helse og Rehabilitering med Extra-midler

KAP 3. RESULTATER OG RESULTATVURDERING

Prosjektet `Knut Sigve fra Folkestad´ har etter vår vurdering nådd målene sine. Målene slik de ble skrevet i prosjektets søknadsskjema:

Mål, "Utviklingshemmet" og "Gammel" er i media ofte sekkebetegnelser og blir betegnet som utgiftsposter og ofre. Vi mener det er viktig at mennesker med utviklingshemninger får være hovedpersoner i filmer, slik de er i sine egne liv, for at hele mennesket blir vist. Ved at seerne blir kjent med ressurssterke enkeltmennesker som Gudveig og Knut Sigve, håper vi det kan bidra til at flere vil bryte ned noen fordommer. Vi tror filmen vil skape mye gjenkjennelse. Tross ulike ytre forutsetninger, er utfordringer, gleder og sorger svært ofte like. Ved å få dette tydelig frem, mener vi at filmen har en forbyggende effekt.

Vi mener vi definitivt har lykkes med å nå fram med budskapet. Prosjektet har gitt en utrolig verdifull erfaring for alle som har jobbet med dette, vi har fått økt forståelse for et nytt aspekt av livet og antall seere og tilbakemeldinger fra både involverte i filmen, folk som har sett den og de som kjenner involverte mener at den tegner et sant og riktig bilde av situasjonen. Interessen etter å bruke filmen både for involverte, familie, og helsepersonell mener vi er en indikasjon på at vi har nådd våre mål.

Vi tror at det har kommet fram masse verdifull erfaring som kan ha store positive virkninger i miljøet. Kanskje andre familier med funksjonshemmede barn nå har andre grunnlag for å diskutere mulighetene for at de skal ha egen bolig å klare seg selv. Knut Sigve som ikke flyttet ut før han var 53, viser tydelig at selv om han har bodde hjemme hele livet og fått hjelp til det meste, kan ta til seg ny lærdom og lære seg til og vennes et nytt miljø. Vi tror dette kan vise et viktig eksempel også for andre familier som vurderer dette for sine barn.

Det er tenkt å følge opp prosjektet videre gjennom samarbeid med habiliteringsavdelinger rundt om i landet. Filmen ble vist under et møte på Sunnmøre heleforetak og vi jobber nå med å vise den til Helsedirektoratet.

Vi har også tidligere vært i kontakt med VG som har ønsket å lage en reportasje på tema, der de bruker NFU som kilder. Vi ønsker å følge opp dette som igjen vil sette søkelys på temaet og filmen.

Når det gjelder økonomiske resultater ble prosjektet gjennomført ut fra gitt budsjett. Men prosjektet ble ikke fullfinanisert fordi vi ikke fikk støtte fra alle stedene som vi søkte om midler. Vi synes prosjektet var så viktig at vi ønsket å gjøre det uansett. Pengene som ikke ble dekket av andre instanser ble i sin helhet dekket av produksjonsselskapet. Men det jobbes nå med å dekke inn midlene. Målet er at videresalg av dvdér kan legges til grunn for å dekke inn tapet som selskapet har hatt på prosjektet.

KAP 4. OPPSUMMERING/KONKLUSJON/VIDERE PLANER

Konklusjon og oppsummering er at dette har vært et vellykket prosjekt. Filmen gikk for fulle hus da den hadde premiere på Volda filmteater i en uke. Filmen ble dekket av flere medier med blant annet reportasjer på NRK og TV2 både på nyhetene på TV samt nettutgave. Deretter har det vært filmfestivaler og visning på TV2 der den var den mest sette filmen i 2010 med 300 000 seere. Filmen har allerede blitt solgt på dvd i 150 eksemplarer i samarbeid med Notabene i Volda. Vi har videre samarbeid med Norsk Filminstitutt som jobber med å distribuere filmen til utenlandske film festivaler. Dette er et tilbud for filmer av høy kvalitet som NFI vurderer som interessante for et internasjonalt marked. Dermed kan den også finne veien til utenlandske tv kanaler.

Videre planer

Nå ønsker vi å jobbe mot Helseforetak og andre organisasjoner for å ta i bruk filmen som utgangspunkt for å jobbe med funksjonshemmede og pårørende. Vi har samarbeidet med Solveig Glærum som er seksjonsleder for habilitering på Helseforetaket Sunnmøre. Filmen har vært vist for personalet og hun har skrevet noen stikkord ned. Vi ønsker å jobbe videre ut mot dette i samarbeid med NFU Norge. Vi har en avtale med Helsedirektoratet ved Lisbeth Myhre, som skal vise filmen på et større møte med flere instanser i slutten av februar 2011. Der vil de kunne vurdere om de skal ta inn filmen for å bruke den til arbeidet de gjør.

Solveig Glærum skrev dette brevet til oss etter at de hadde sett filmen sammen.

Inntrykk frå filmen 21.12.10 Seksjon for habilitering barne- og voksenteamet.

Filmen gir eit godt innblikk i kor vanskelig det kan vere å flytte. Ei ærleg, ekte og flott framstilling av Knut Sigve. Filmen viser respekt både for Knut Sigve og mor hans. Får fram Knut Sigve sin identitet og tilknyting til heimplassen der han er budd heile livet. Kjennskapen til dette viktig å få fram og ta med vidare. Fikk tydelig fram motstand og sorg i høve flytteprosessen.

Fantastisk mor, Sterk, klok. Kommuniserer godt med Knut Sigve med ei gradvis oppbygging/tilnærming til temaet.
Tidsperspektivet i høve prosessen kjem og tydelig fram.
Fikk og med ulike tenesteytarar i kommunen på ein fin måte.
Filmen er nyttig for fagpersonar i tenesteapparatet
- personligdom
- identitet, sikring av historie til den enkelte
- rehabiliteringsfase/tilpassingsprosessar

Filmen får ein til å reflektere/ stille spørsmål om:
Burde han ha flytta før?

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

Prosjektet er støttet av Helse og Rehabilitering med Extra-midler

SLUTTRAPPORT – KNUT SIGVE FRA FOLKESTAD

Kva hadde vore rett?

Filmen har ikke bare skapt interesse blant helsepersonell og pårørende til mennesker med funksjonshemming, men den har skapt ringvirkninger ut i de sosiale nettverkene. Dette viser også det mangfoldet av målgrupper som filmen har nådd ut til, og den har absolutt skapt interesse også fra yngre grupper som er de mest aktive på blogger, facebook og nettaviser. Vi har opplevd en flott oppfølging og interesse fra NFU Norge og har bare positive erfaringer med vårt samarbeid. Vi håper filmen kan leve videre i de ulike miljøene, selv nå etter at prosjektet formelt er avsluttet.

Januar 2011

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

Prosjektet er støttet av Helse og Rehabilitering med Extra-midler

VEDLEGG

1. Linker til informasjon om prosjektet på diverse eksterne nettsider:

Fra nyhetsreportasje om Knut Sigve som flytter ut:

http://www.tv2nyhetene.no/innenriks/helse/ba-sin-utviklingshemmede-soenn-om-aa-flytte-etter-55-aar-3322888.html

Fra NRK innslag på premieren:

http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/more_og_romsdal/1.7337001

Fra Bergen internasjonale filmfestival

http://www.biff.no/filmbase/2010/knut_sigve_fra_folkestad.html

Nyhet om de gode seertallene:

http://nernett.no/?do=article&id=5092

Fra norsk luthersk misjonssamarbeid

http://www.nlm.no/no/Utsyn/Nyheter/Lukkeleg-tv-stjerne/

2. Vedlegg som sendes med post:

DVD med cover ”Knut Sigve fra Folkestad”

Sant & Usant AS
Damstredet 8, 0177 Oslo
anita@santogusant.no, mobil: 95033305
www.santogusant.no

Prosjektet er støttet av Helse og Rehabilitering med Extra-midler